

TOTS ELS DUBTES D'UNA LLARGA HISTÒRIA

TVV, ¿qui se la creu?

El fantasma d'un tercer canal estatal, amb producció pròpia en cada comunitat autònoma i regit conjuntament amb RTVE, marca més interrogants en el camí d'una televisió valenciana ben dificultós, des del primer moment en què va ser engegat.

Jeroni Castelló

El 13 de gener de 1984 el govern andalús va sol·licitar de l'executiu central la concessió del tercer canal per a aquesta comunitat autònoma. La Junta andalusa tenia el propòsit de començar a emetre amb programació pròpia a començament de 1986. Fins i tot es parlava de les obres de construcció dels centres de producció en diverses províncies andaluses. Tres mesos més tard, el consell de govern de la Junta va decidir oblidar definitivament el tema i clausurar la partida de 750 milions de pessetes preparats a l'efecte. El somni d'Escuredo queia per terra, quan un nou president, més acostat a les directrius de Madrid, Rodríguez de la Borbolla, s'estrenava en l'executiu andalús.

Dos anys més tard, al juliol del 86, José Rodríguez de la Borbolla trau de l'oblit el tema, de nou, però amb unes novetats ben curioses. El 1984 la Junta d'Andalusia havia firmat un conveni amb RTVE segons el qual compartirien un nou centre de televisió regional a Sevilla. El govern andalús n'aportava els terrenys i l'obra civil; RTVE, l'equipament tècnic. Dos anys després, De la Borbolla es rectifica, parcialment. El president parla de «renegociar» el conveni i compartir el centre de Sevilla. El nou ens produiria programes, que emetria per la segona cadena de TVE, que suposarien «l'ampliació de l'oferta cultural, amb atenció a les arrels històriques, el coneixement del territori, l'art, la cultura i la significació de les seues institucions». Calviño cavalca de nou, amb el seu projecte «antropològic». La producció de les sèries, les inversions, els pagaments a TVE... Tot és una incògnita.

En aquesta darrera etapa andalusa es parla d'un «tercer canal federat», que englobaria, igualment, Navarra —amb una televisió fantasma i un di-

rector nomenat que cobra alguns milions anualment—, Madrid i Cantàbria. Els tractes amb RTVE no acabaven de quallar i els responsables de l'executiu andalús llancen un projecte que fa pensar, amb por, en la seua aplicació al País Valencià, on la constitució de l'ens i les obres d'un nou centre de programació es veuen ja com una realitat, encara que la concessió administrativa de Madrid és només una felix utopia, i que entre els distints corrents del PSOE, malgrat totes les versions oficials, no hi ha la unanimitat general que el projecte requereix, si més no entre corredors, en els quals alguns líders destacats l'acusen de ser una televisió «presidencialista».

El garbuix televisiu entre navarresos, cantàbrics, madrilenys i valencians, només es perfila amb un poc de claredat entre aquests darrers. Hi ha, però, un punt fosc: la negativa d'Alfonso Guerra a Alacant, el 31 d'octubre, on comentà: «Segons les meues notícies, hi ha molt avançat un projecte per poder comptar amb una televisió, diguem-ne tercer canal o com vulguen dir a la possibilitat d'aplegar la producció nacional amb la producció valenciana. Aquest em sembla un projecte interessant i que ha de marxar avant».

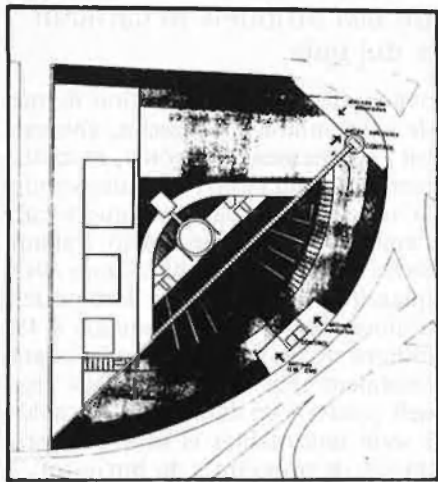
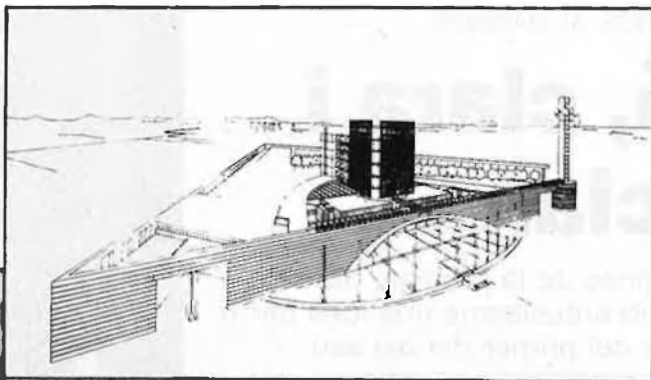
Els mateixos dies salta una notícia a la premsa segons la qual TVE prepara el projecte de creació d'un tercer canal confederat en el qual cada comunitat autònoma emetrà els propis programes. La programació es complementària amb el suport de TVE, a base de pel·lícules i retransmissions esportives d'Eurovisió i de les cadenes nord-americanes.

Hi ha una altra filtració. El segon canal de TVE no funciona massa bé. Es podria «reconvertir» en aquest tercer canal «fantasma», en el qual, òbviament, les possibilitats de pensar en un ens propi i autònom es redueixen del tot. I una dada positiva. Les declaracions de Guerra es produeixen en

un moment en què aquest ha perdut grans dosis de poder en el tema televisiu. La caiguda de Calvino, el nomenament de Pilar Miró i les noves idees sobre la funcionalitat i la rendibilitat del mitjà estatal són contràries a les pretensions del vice-president, les declaracions del qual, doncs, perden carta de poder. Per als valencians, però, el permís administratiu de Madrid no arriba. I, malgrat totes les decisions del seu executiu, com ara la construcció i el finançament d'un centre de producció de programes a Burjassot, les negatives reiterades de Madrid no ofereixen un espectacle massa esperançador. ¿Per què el govern cen-

Projecte del Centre de Producció de TVV a Burjassot.

què afirmava que no hi ha professionals valencians preparats per a fer una televisió digna. Sens dubte, es tracta d'una anella en la cadena que ha suposat la carrera política de l'ex-subsecretari, però es va fer just en el moment en què el Consell preparava la inversió plurianual de més de 4.000 milions en un centre de producció d'una televisió encara inexistent. Un mal moment per parlar d'aquesta manera. Ningú al carrer de Cavallers, al Palau de la Generalitat, no va eixir en defensa de l'arriscada tesi.

Mentrestant, Maria García Lliberós, directora general de Mitjans de Comunicació, no deixa de treballar en les distintes parts del projecte ni un sol dia. Encarrega un informe sobre telenotícies —redactat per Joan Álvarez, periodista que ha ocupat i ocupa distintes càrrecs en l'administració i la premsa oficial del PSOE a València— i prepara un ampli informe —el més ambiciós— per a la instal·lació d'un centre de producció de programes a Burjassot. Aprovat amb un volum total de més de 4.000 milions de pessetes i que abraça quatre pressupostos anuals. En alguns corredors, però, es fan travesses sobre la destinació final de les instal·lacions.

El 22 d'octubre, el president Lerma anuncia a la comissió executiva del PSPV-PSOE la construcció del centre

i la possibilitat d'emetre a finals del 87 o a principis del 88. Uns dies abans, el ministre de Relacions amb les Corts, Virgilio Zapatero, no aclareix a València cap punt sobre el tema. La partida entre València i Madrid continua.

Hi ha, encara, un altre interrogant. És obvi que la recepció —impulsada per la iniciativa popular— de la TV3 al País Valencià és un dels motius que poden fer que el govern central cedisca, finalment, en el tema, encara que cree un precedent perillós pels permisos que altres governs exigirien. Els dossiers i els retalls de premsa sobre la instal·lació d'un nou repetidor a Xixona han arribat a Madrid procedents de distintes despatxos oficials a València. Amb uns objectius ben clars: avisar del perill que això suposa. La decisió de Madrid d'intervenir en un terreny al·legal contra els repetidors suposaria, a part d'un greu enfrontament contra els milers de valencians que els han sufragats i un greuge comparatiu respecte a la situació de les Illes, on les institucions han col·laborat en tots els sentits perquè el canal del Principat hi arribe, un greu fre al projecte de l'executiu valencià, que es quedaria sense una de les seues cartes més clares.

L'impuls definitiu del tema, el fet d'evitar-ne una «reconducció» cap a TVE, només seran possibles si es manté la mateixa actitud decidida de dur avant el projecte. I si aquest és assumit per tot el partit que ara governa en la Generalitat. Així es comenta entre corredors dins les files socialistes. Rafael Blasco, en un principi, Maria García Lliberós, i el mateix president Lerma, són, segons es mire, poc i molt per dur-ho avant. Alguns líders destacats del sector «renovador» comenten que no n'hi ha prou d'anar a Madrid amb els textos legals a la mà. Un consens en el tema pot facilitar una resolució a Madrid que s'ha vist impossible des del primer dia.

On l'escepticisme és més gran és dins la mateixa TVE, que veuria amb els millors ulls la desviació dels fons cap a qualsevol «nivell de cooperació». En aquest sentit, són curioses i il·lustratives les opinions i les filtracions d'alguns professionals de TVE a la delegació de València. Si la reconversió no es produeix, si hi ha un acord més global al PSOE valencià i una actitud decidida... potser tot dependrà, com sempre, en darrera instància, de Madrid, però amb més elements a favor. Ho diuen ells mateixos. □

tral, amb una bona mostra de voluntat política, no ha concedit ja l'autorització administrativa? Hi ha, igualment, el perill que tot acabe en mans de RTVE, a l'estil del contracte que es va firmar inicialment amb Radiocadena per a l'emissió de programes en català, i que una primera redacció, després modificada, suposava unes cessions sense cap contrapartida per a l'executiu valencià.

I més detalls. És curiós que una de les espurnes que acaben de fer saltar Mariano Castejón, subsecretari de la Presidència i cap directe sobre la Direcció General dels Mitjans de Comunicació, siguen unes declaracions en